

VAN LLEGIR EN EL LLIBRE

**La necessitat d'una lectura
comprensiva**

Nehemies 8

per Antoni Mendoza i Miralles

© Edicions Cristianes Bíbliques, 2003

Apartat 10053, 08080 Barcelona-Catalunya (Espanya)

correu-e: ecb.edicions@wanadoo.es

Maquetació: AMM, Apartat 2533, 08080 Barcelona-Catalunya

Introducció

La lectura del capítol 8 de Nehemies ens situa en una època difícil del poble d'Israel, quan alguns dels descendents dels que havien estat deportats a Babilònia van tornar a la terra dels seus pares, després de rebre l'autorització dels reis Cir II i Artaxerxes I.

La reunió va ser multitudinària, i tingué lloc a la plaça que hi havia davant la porta de les Aigües. El propòsit era clar, volien escoltar la lectura de les Escripures, del llibre de la Llei, com un acte de culte i així apropar-se al coneixement de la voluntat expressa del Déu d'Israel, del Déu de llurs pares. La participació, tot i ser voluntària, fou majoritària, incloent a homes i dones sense distinció, assistirien tots els que tenien ús de raó.

Els que es van aplegar reconeixien la Llei de Déu com la Paraula inspirada de Déu, i que com a tal no contenia cap error ni contradicció en les seves pàgines: el que nosaltres anomenem avui dia inspiració plenària i verbal.

És cert que va ser una experiència comunitària, però també estableix unes pautes que ens poden orientar en la nostra experiència personal d'apropament a la Paraula de Déu.

Abans de començar la lectura de la Paraula de Déu

La descripció d'aquest acte especial en la vida del poble de Déu, ens presenta tot un seguit de fets que van precedir el mateix acte de llegir la Paraula de Déu, i que va ajudar especialment perquè la lectura que van fer posteriorment fos profitosa per a tots els assistents.

Es van aplegar en un lloc adient

“I tot el poble fou reunit com un sol home a la plaça que era davant la porta de les Aigües” (8:1a).

El que escollissin un lloc concret, la plaça davant la porta de les Aigües, ens fa entendre que qualsevol lloc no és adient per llegir com cal la Paraula de Déu. Aquell lloc quedava fora d'on es feien

les activitats diàries, cosa que el feia adient per dedicar-lo únicament per llegir i escoltar la Paraula de Déu sense interrupcions ni distraccions. No van fer aquella convocatòria per raons formals, perquè tocava, ni màgics: el fet d'assistir per assistir no tenia cap valor ni profit, ja que calia poder entendre el que es llegia per poder captar el seu significat, perquè anaven a llegir la Paraula de Déu.

Hem de tenir en compte aquesta pauta a l'hora de fer la nostra lectura personal de la Paraula de Déu: ens cal cercar un lloc on res ens pugui distreure, on difícilment puguem ser interromputs.

Es van reunir amb la disposició d'escoltar

“I Esdres, el sacerdot, va portar la Llei davant la congregació d'homes i dones, i de tots els que podien escoltar amb enteniment, el primer dia del mes setè” (8:2).

Percebre sons és una funció automàtica de la nostra oïda, mentre aquesta estigui sana; però per poder discriminar el significat dels sons ens cal parar atenció, i això no és automàtic, és un acte voluntari.

La multitud que es va reunir a la plaça havien vingut amb una actitud que manifestava el seu sincer interès, volien ser-hi, i ser-hi per poder escoltar allò que s'anava a llegir de la Paraula de Déu.

Per més sublims que siguin les paraules, i profund el seu significat, no podrem captar-los si en primer lloc no venim al lloc designat per llegir la Paraula de Déu amb la disposició prèvia d'escoltar. Quin propòsit té obrir la Bíblia, llegir les seves paraules, si ni ens adonem del significat de les paraules que pronuncien els nostres llavis, o que pronuncia aquell que les està llegint en la nostra pròpia llengua?

Es van reunir amb la disposició d'atendre

“i les orelles de tot el poble escoltaven atentament el llibre de la Llei... i quan el va obrir, tot el poble es va posar dret” (8:3d, 5b).

Escotar és una cosa, i atendre a allò que escoltem és una altra. Podem llegir i, un cop hem acabat, no recordar el que hem llegit, o no haver entès res.

El poble d'Israel s'havia reunit a un lloc concret per escoltar la Paraula de Déu, amb la disposició de parar atenció al significat d'allò que havien d'escoltar. Volien sentir la veu de Déu, volien conèixer més de la seva santa Persona, i de la seva voluntat i propòsits per a ells.

Es van reunir amb una actitud reverent

“Llavors Esdres va beneir Jahveh, el gran Déu, i tot el poble va respondre: Amén! Amén!, elevant les seves mans; i es van prosternar i van adorar Jahveh amb el rostre a terra” (8:6).

La primera cosa que va fer el poble, sota la direcció d'Esdres, abans de començar la lectura de la Paraula, va ser apropar-se reverentment a Déu en pregària. Van beneir Jahveh, van afirmar que era Déu gran, van aixecar les seves mans en senyal que pegaven sense pecat conscient, és van humiliar davant la presència de Déu, i el van adorar inclinant-se a terra.

No solament havien cercat un lloc adient, i havien preparat la seva oïda per escoltar sense interrupcions, i el seu cor per atendre tot el que s'havia de llegir; a més, van preparar el seu esperit: es van santificar, i van assumir una actitud reverent vers Déu, la veu del qual venien a escoltar.

Això vol dir més que pregar abans de llegir la Paraula de Déu, vol dir confessar els nostres pecats, cercar la presència de Déu i adorar-lo pel que és i pel que fa; perquè la pregària ha de ser l'expressió externa de la nostra preparació espiritual anterior, si volem llegir la Paraula de Déu d'una manera profitosa.

Com van llegir la Paraula de Déu

Hem vist com el poble d'Israel, reunir a la plaça davant la porta de les Aigües, es va preparar per poder escoltar la Paraula de

Déu. Ara veurem com va fer aquella lectura, quins trets es destaquen, que la fan diferent de qualsevol altra.

Va ser una lectura clara, tothom va entendre el que es llegia

“I van llegir en el llibre de la Llei de Déu clarament, i n’explicaven el sentit, i els feien entendre la lectura” (8:8).

La primera cosa que cal fer quan es llegeix és reproduir el que diu el text d’una manera clara, de manera que tothom entengui les paraules; això inclou fer cas dels signes de puntuació, així com reproduir les interrogacions i exclamacions que trobem. El text bíblic fa servir dos mots per dir-ho: “clarament” i “n’explicaven el sentit”. La lectura es va fer de manera que la gent va entendre bé el que es va llegir.

Sovint la lectura congregacional no es fa amb tota la claredat que caldria, amb una pronunciació clara, fent les pauses que indiquen els signes ortogràfics; i sovint comprovem que es fan pauses on no hi són, i que no es fan les que hi ha indicades. Això fa difícil entendre el que es llegeix als que escolten.

La lectura personal també pot esdevenir poc clara, perquè podem reproduir els mateixos errors que es poden donar en la lectura pública. En aquest cas, nosaltres mateixos dificultem la nostra comprensió del text bíblic. Això ens fa adonar que una cosa tan senzilla com llegir el text de la Paraula clarament i amb sentit, pot ser d’entrada un gran ajut o una gran dificultat per anar més enllà en la nostra aproximació a Déu per mitjà de la seva santa Paraula.

Va ser una lectura comprensiva

“I van llegir en el llibre de la Llei de Déu clarament, i n’explicaven el sentit, i els feien entendre la lectura. I Nehemies, que era el tirxatà, i Esdres, el sacerdot, l’escriba, i els levites que instruïen el poble, a tot el poble, digueren: Avui és un dia consagrat a Jahveh, el vostre Déu, no feu dol ni ploreu. Perquè tot el poble plorava en escoltar les paraules de la Llei...I el segon dia, els caps de les

cases pairals de tot el poble, els sacerdots i els levites, es van reunir amb Esdres, l'escriba, per estudiar les paraules de la Llei” (8:8, 9, 13).

Llegir pot esdevenir una pràctica mecànica, tot i que fem les pauses correctes, i donem l'entonació que s'indiquen al text. Perquè la lectura pugui produir el seu efecte en nosaltres cal que captem el significat del que estem escoltant, de manera que ens sigui possible explicar-ho als altres, i aplicar-ho a la nostra necessitat.

L'objectiu de les paraules és que una persona pugui comunicar-se amb una altra, de manera que el qui les rep entengui el missatge que se li vol comunicar. Més endavant considerarem amb més detall les paraules de Felip a l'eunuc, que s'adiuen molt bé amb el que estem considerant: “Entens el que estàs llegint?” (Ft 8:30).

Va ser una lectura “ajudada”

“i els levites, feien entendre la Llei al poble, mentre el poble era al seu lloc... perquè havien entès les paraules que els havien explicat” (8:7b, 12c).

Una lectura comprensiva necessita l'ajuda d'alguí que en un moment determinat ens pugui aclarir el significat d'un mot o d'una expressió. És cert que en primer lloc sempre hem d'anar a l'Esperit Sant perquè ens aclareixi el que va inspirar (Jn 14:26; 16:13), i que la Bíblia mateixa ha de ser el seu propi intèrpret. Tenint present això d'entrada, veiem que el poble de Déu rebia els aclariments pertinents de part dels levites. Segurament les paraules de la Llei de Moisès que es van llegir al poble van haver de ser traduïdes de l'hebreu a l'arameu, perquè molta gent del poble no dominava ja la llengua en que havia estat escrita la Llei, però va ser una traducció amb incisos i comentaris per ajudar en la comprensió del text bíblic que no podia ser alterar en la seva redacció original.

Cal que ens adonem que el text bíblic es va mantenir sense alteracions, ja que ningú pot canviar les paraules de la Paraula de Déu; els incisos i comentaris no formaven part del text inspirat. Això ha estat negligit per molts traductors bíblics actuals, i per

moltes societats bíbliques i editorials que publiquen Bíblies. Cada vegada més traduccions no respecten la inspiració plenària i verbal de les Escriptures, i volen fer “planer” les paraules de la Paraula a l’home actual, canviant, afegint i interpretant el que diu el Text inspirat. Cada vegada més edicions de la Bíblia incorporen més i més “ajudes”, diuen, al text Bíblic, de manera que cada vegada es fa més difícil aconseguir Bíblies sense notes ni comentaris. Aquestes ajudes, si són de creients reverents i espirituals poden publicar-se com a llibres separats, però mai dins del volum que té a la coberta el títol de “La Santa Bíblia”.

Va ser una lectura aplicada

“I Nehemies, que era el tirxatà, i Esdres, el sacerdot, l’escriba, i els levites que instruïen el poble, a tot el poble, digueren: Avui és un dia consagrat a Jahveh, el vostre Déu, no feu dol ni ploreu. Perquè tot el poble plorava en escoltar les paraules de la Llei... I van trobar escrit en la Llei que Jahveh havia manat per mitjà de Moisès, que els fills d’Israel havien d’habitar en cabanes durant la festa del setè mes; i que ho havien de fer saber i pregonar per totes llurs ciutats, i a Jerusalem, dient: Sortiu a la muntanya i porteu rams d’olivera i rams d’olivera silvestre, i rams de murtra i rams de palmeres i rams d’arbres frondosos, per fer cabanes, tal com està escrit. I el poble va sortir i en va portar els rams, i es van fer cabanes, cadascú sobre el seu terrat i als seus patis i als patis de la casa de Déu i a la plaça de la porta de les Aigües, i a la plaça d’Efraïm. I tota la congregació dels qui havien tornat de la captivitat es van fer cabanes, i van sojornar en cabanes; perquè els fills d’Israel no ho havien fet des dels dies de Josuè, fill de Nun, fins a aquell dia. I hi hagué un goig molt gran” (8:9, 14-17).

L’actitud prèvia del poble, i la lectura clara i comprensiva que van fer els levites de la Llei de Déu, va portar al poble a conèixer clarament la voluntat de Déu, i a poder aplicar la Paraula de Déu a les seves vides. Es van adonar que no havien fet el que Déu els

havia manat, i van plorar penedits. Però també van conèixer el que Déu volia d'ells, i es van alegrar quan van saber el que havien de fer per honorar Déu i viure d'acord la seva voluntat.

La reacció a la Paraula és el final d'un procés, i no el principi, que implica tot el que som i totes les nostres facultats. És una part important, donat que Déu ens ha lliurat la seva Paraula perquè faci una obra transformadora en les nostres vides, de manera que puguem ser homes i dones de Déu preparats per a tota bona obra (2Tm 3:16-17).

Va ser una lectura extensiva

“I va llegir el llibre, a la plaça que hi ha davant la porta de les Aigües, des de l'alba fins al migdia, davant dels homes i les dones, i tots els que tenien enteniment per escoltar; i les orelles de tot el poble escoltaven atentament el llibre de la Llei” (8:3).

La lectura bíblica que el poble d'Israel va fer sota la direcció d'Esdres va ser una lectura continuada de la Paraula de Déu. Per entendre bé el que un mot vol dir cal llegir-lo dins de la seva frase, i per entendre el que vol dir la frase cal llegir-la dins del context dels versicles anteriors i posteriors, i aquests, a la vegada, dins del capítol, dins del llibre, dins dels textos paral·lels i contemporanis, i finalment dins de tota l'Escriptura.

Molts grans errors i heretgies sorgeixen sovint d'una lectura reduïda i descontextualitzada de la Paraula de Déu. Per això és important no oblidar de fer també una lectura extensiva de la santa Bíblia, a més de curtes seccions aïllades del Text inspirat.

Va ser una lectura diària

“I Esdres va llegir en el llibre de la Llei de Déu cada dia, des del primer dia fins al darrer dia; i van fer festa durant set dies, i el dia vuitè un hi hagué un aplec solemne, segons l'ordenança.” (8:18).

El poble havia de recuperar el costum de llegir la Paraula de Déu, per això la lectura bíblica va ocupar un lloc central al llarg dels vuit dies de la festivitat de les Cabanes.

Hi ha moments en que ens hem de dedicar intensament a la lectura de la Paraula de Déu, però mai hem de perdre la pràctica de llegir-la diàriament, així com ens alimentem cada dia físicament. Gràcies a Déu tots nosaltres tenim accés a un exemplar de la Paraula de Déu, no ens cal esperar que arribi el dia de reunió per poder llegir la Bíblia, com succeïa en l'antiguitat. El disposar d'una còpia personal de les Escripures té com a objectiu que anem personalment cada dia al Llibre de Déu per escoltar la veu de Déu, que es troba enregistrada en ell. Sense desmerèixer la importància de la lectura bíblica familiar i eclesial.

Conclusió

La consideració senzilla i devocional d'aquest capítol del llibre de Nehemies, ens ha servir per entendre que la nostra lectura de la Paraula de Déu implica preparació, comprensió i aplicació. I que aquests tres punts han de seguir sempre el mateix ordre.

No podem apropar-nos a llegir la Bíblia, sense primer cercar un lloc adient per fer-ho i procurar que estiguem en les condicions espirituals necessàries per poder escoltar la veu de Déu com cal, i de manera profitosa per a les nostres vides.

Un cop estem en les condicions adients, ens cal aprendre a llegir de manera que ens sigui comprensible el que llegim, de manera que entenguem i siguem capaços de fer entendre el que el text diu, abans d'intentar fer-ne cap interpretació. Si cal, haurem de fer servir un diccionari o alguna ajuda, i aprofitar el coneixement de germans més madurs. Aleshores sí, ja podrem intentar interpretar el seu missatge, amb l'ajut de l'Esperit Sant (Jn 14:26; 16:13), responent a les preguntes clàssiques: què diu, qui ho diu, a qui ho diu, per què ho diu, amb quina finalitat ho diu, entre altres.

Finalment haurem d'aplicar el que diu el text, i el que hem entès, a la nostra vida, ja que Déu ha donat la seva Paraula per al nostre profit espiritual (2Tm 3:16-17), i la Paraula, com a espasa de dos

talls, sempre penetra en la nostra vida per portar a terme l'obra que Déu li ha encarregat (He 4:12; Is 55:11). Així sigui!

Edicions Cristianes Bíbliques